

Správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za 1. polrok 2021

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) je podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) povinný predložiť vláde správu o hospodárení za prvý polrok kalendárneho roka do troch mesiacov po skončení kalendárneho polroka.

V priebehu 1. polroka 2021 úrad hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade s rozpočtom úradu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Neoddeliteľnú súčasť správy tvorí Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a z pasív subjektu verejnej správy a Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy k 30. júnu 2021.

II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2021

Úrad hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočet úradu na rok 2021 schválila dozorná rada úradu na svojom zasadnutí 6. októbra 2020 uznesením č. 549/2020. Z prerokovania vlády SR bolo k rozpočtu úradu prijaté uznesenie č. 658 zo 14. októbra 2020 a Národná rada SR schválila rozpočet úradu 2. decembra 2020 uznesením č. 485/2020.

Celkové príjmy úradu boli schválené na úrovni 61 520 506 eur. Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ďalej len „ZP“) podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45 % z vymeriavacieho základu. V roku 2021 sa pre krytie výdavkov rozpočtovali zdroje z príspevku na činnosť od ZP prijaté v decembri 2020 na úrovni 22 164 561 eur, ktoré sa do roku 2021 presúvali v rámci zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Príspevok prijatý v decembri 2021 na činnosť úradu v roku 2022 bol schválený na úrovni 23 231 294 eur.

Ďalšími schválenými príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk.

Výdavky úradu sa pre rok 2021 predpokladali na úrovni 23 646 294 eur.

III. Čerpanie rozpočtu k 30. júnu 2021

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu k 30. júnu 2021 podľa metodiky ESA 2010

(v eurách)

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S k 30.6.2020	R 2021	S k 30.6.2021	Plnenie rozpočtu 2021 v %	Medziročná zmena k 30.6. v %
	Príjmy bežného roka, v tom:	404 368	23 986 294	965 237	4,0	138,7
200	Nedaňové príjmy, v tom:	404 368	755 000	499 661	66,2	23,6
220	Admin. poplatky a iné poplatky a platby	402 392	750 000	497 459	66,3	23,6
222	Pokuty, penále a iné sankcie	25 600	0	2 400	-	-90,6
223	Príjmy z činnosti úradu	376 792	750 000	495 059	66,0	31,4
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	1 902	5 000	2 171	43,4	14,1
243	Z účtov finančného hospodárenia	1 902	5 000	2 171	43,4	14,1
290	Iné nedaňové príjmy	74	0	31	-	-58,1
300	Granty a transfery, v tom:	0	23 231 294	465 577	2,0	-
312003	Zo zdravotných poisťovní	0	23 231 294	0	0,0	-
312003	Zo zdravotných poisťovní – doplatok k preddavku na r. 2021	-	-	465 577	-	-
400	Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	38 330 090	37 534 212	41 612 308	110,9	8,6
453	Prostriedky z predchádzajúcich rokov	38 330 090	37 534 212	41 612 308	110,9	8,6
Príjmy spolu		38 734 458	61 520 506	42 577 545	69,2	9,9
600	Bežné výdavky, v tom:	8 737 543	21 496 294	9 459 059	44,0	8,3
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	3 796 442	8 842 050	3 733 377	42,2	-1,7
620	Poistné a príspevok do ZP	1 356 569	3 245 760	1 350 967	41,6	-0,4
630	Tovary a služby	3 568 791	9 298 484	4 220 441	45,4	18,3
	631 Cestovné náhrady	4 156	52 000	1 755	3,4	-57,8
	632 Energie, voda a komunikácie	359 362	1 255 000	360 404	28,7	0,3
	633 Materiál	190 957	569 000	362 298	63,7	89,7
	634 Dopravné	9 556	49 000	7 317	14,9	-23,4
	635 Rutinná a štandardná údržba	196 799	1 134 451	220 972	19,5	12,3
	636 Nájomné za nájom	662 970	1 425 000	458 007	32,1	-30,9
	637 Služby	2 144 992	4 814 033	2 809 690	58,4	31,0
	637034 Zdravotníckym zariadeniam	1 480 546	2 696 533	1 878 404	69,7	26,9
640	Bežné transfery	15 741	110 000	154 274	140,2	880,1
700	Kapitálové výdavky	270 306	2 000 000	356 455	17,8	31,9
800	Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami	333 253	150 000	168 678	112,5	-49,4
819003	Kurzové rozdiely	333 253	150 000	168 678	112,5	-49,4
Výdavky spolu		9 341 101	23 646 294	9 984 191	42,2	6,9
Celkový prebytok/schodok (+/-)		29 393 357	37 874 212	32 593 354	86,1	10,9
Vylúčenie finančných operácií		-37 996 837	-37 384 212	-41 443 630	110,9	9,1
	Vylúčenie príjmových FO	-38 330 090	-37 534 212	-41 612 308	110,9	8,6
	Vylúčenie výdavkových FO	333 253	150 000	168 678	112,5	-49,4
Medziročná zmena stavu pohľadávok		-522 207	0	-166 710	-	-68,1
Medziročná zmena stavu záväzkov		315 181	0	-31 436	-	-110,0
Prebytok/schodok (+/-) (ESA 2010)		-8 810 506	490 000	-9 048 422	-1 846,6	2,7
Príjmy ESA 2010		-117 839	23 986 294	798 527	3,3	-777,6
Výdavky ESA 2010		8 692 667	23 496 294	9 846 949	41,9	13,3
Saldo ESA 2010		-8 810 506	490 000	-9 048 422	-1 846,6	2,7

1. Príjmy rozpočtu

Celkové príjmy k 30. júnu 2021 úrad vykazuje vo výške 42 577 545 eur, z čoho sú príjmové finančné operácie vo výške 41 612 308 eur a nedaňové príjmy, granty a transfery v čiastke 965 237 eur.

Príjmy z činnosti úradu za 1. polrok 2021 boli v čiastke 495 059 eur, čo predstavuje plnenie na 66 % z ročných plánovaných predmetných príjmov. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti SLaPA pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z činnosti SLaPA pracovísk z úhrad za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tel boli v 1. polroku 2021 vo výške 494 440 eur s medzročným nárastom o 37,8 %. V sledovanom období mal úrad aj príjmy za praktickú výučbu študentov v nadväznosti na uzatvorené zmluvy o zriadení výučbového pracoviska s Univerzitou Komenského v Bratislave v objeme 382 eur. Príjmy z poplatkov za administratívne činnosti úradu boli v sume 237 eur.

V decembri 2019 úrad uplatnil zmluvné pokuty v rámci dodávateľských vzťahov organizátorom prehliadok mŕtvych tel SKL 48, s. r. o., a MH Let, s. r. o., za porušenie zmluvných podmienok, a to v celkovej výške 30 800 eur. V zmysle splátkového kalendára bolo v roku 2021 uhradených konečných 2 200 eur. V máji 2021 úrad rovnako uplatnil v rámci dodávateľských vzťahov organizátorovi prehliadok mŕtvych tel Poliklinika Terasa, s. r. o., Košice zmluvnú pokutu vo výške 200 eur, ktorá bola v júni 2021 uhradená. Položka **pokuty, penále a iné sankcie** bola tak k 30. júnu 2021 naplnená vo výške 2 400 eur.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 2 171 eur predstavovali úroky z bankových účtov. Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 31 eur boli **iné nedaňové príjmy**, a to príjmy z refundovaného poštovného.

V súlade so zákonom č. 264/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, úrad do 20. marca 2021 prijal vysporiadanie preddavku na príspevok na činnosť úradu na rok 2021 od VŠZP, a. s., a Dôvery ZP, a. s., a to v nadväznosti na rozhodnutie o ročnom prerozdeľovaní poisťného za kalendárny rok 2019, ktoré bolo v dôsledku epidemickej situácie odložené do roku 2021. Výška doplatku príspevku od VŠZP, a. s., predstavovala objem 327 511,82 eur a doplatok príspevku od Dôvery ZP, a. s., bol vo výške 138 064,73 eur. Uvedené prostriedky tvoria dodatočné zdroje na krytie zákonnej činnosti úradu v roku 2021.

Tabuľka č. 2: Stav plnenia príjmov rozpočtu

(v eurách)

Názov položky	Čerpanie k 30.6.2020	Skutočnosť 2020	Rozpočet 2021	Čerpanie k 30.6.2021	Čerpanie rozpočtu %
Príjmy z činnosti úradu	376 792	782 114	750 000	495 059	66,0
Pokuty, penále a iné sankcie	25 600	28 911	0	2 400	-
Kapitálové príjmy	0	0	0	0	-
Úroky z účtov	1 902	3 465	5 000	2 171	43,4
Iné nedaňové príjmy	74	792	0	31	-
Zo štátneho rozpočtu	0	4 814	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	0	22 164 561	23 231 294	0	0,0
Zo zdravotných poisťovní - doplatok k preddavku na r. 2021	-	-	-	465 577	-
Nedaňové príjmy, granty a transfery spolu	404 368	22 984 659	23 986 294	965 237	4,0

Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov k 1. januáru 2021 v sume 41 612 308 eur sa skladá z:

- preddavku na príspevok od zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2021, ktorý bol uhradený na účet úradu v decembri 2020 v sume 22 164 561 eur v nadväznosti na vyššie uvedený zákon č. 264/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 v znení neskorších predpisov,
- kumulovaného prebytku hospodárenia z predchádzajúcich rokov vo výške 19 447 747 eur, ktorý vznikol najmä z dôvodu posunutia procesu verejného obstarávania na viaceré kapitálové výdavky z predchádzajúcich rokov, napr. komunikačnej platformy či obstarania prístrojového vybavenia pre SLaPA pracoviská, pričom tieto kapitálové zámery sa predpokladajú realizovať v nasledujúcom rozpočtovom období.

Tabuľka č. 3: Prostriedky z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2020	Rozpočet 2021	Skutočnosť k 30.6.2021	Čerpanie rozpočtu %
Zo zdravotných poisťovní	20 440 852	22 164 561	22 164 561	100,0
Vlastné zdroje	17 608 382	15 369 651	19 447 747	126,5
Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie	280 856	0	0	-
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	38 330 090	37 534 212	41 612 308	110,9

2. Výdavky rozpočtu

Výdavky úradu na rok 2021 sú rozpočtované na úrovni 23 646 294 eur. Za 1. polrok 2021 boli skutočné výdavky v objeme **9 984 191 eur**, čo predstavuje 42,2 % z rozpočtu na rok 2021. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2020 boli výdavky vyššie o 643 090 eur, najmä v nadväznosti na zvýšené čerpanie tovarov a služieb vplyvom epidemickej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19.

Tabuľka č. 4: Výdavky rozpočtu

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť k 30.6.2020	Skutočnosť 2020	Rozpočet 2021	Skutočnosť k 30.6.2021	Čerpanie rozpočtu %
Mzdy	3 796 442	8 010 492	8 842 050	3 733 377	42,2
Odvody z miezd	1 356 569	2 877 706	3 245 760	1 350 967	41,6
Tovary a služby	3 568 791	7 584 078	9 298 484	4 220 441	45,4
Bežné transfery	15 741	24 708	110 000	154 274	140,2
Bežné výdavky celkom	8 737 543	18 496 985	21 496 294	9 459 059	44,0
Kapitálové výdavky	270 306	872 203	2 000 000	356 455	17,8
Kurzové rozdiely	333 253	333 253	150 000	168 678	112,5
Výdavky celkom	9 341 101	19 702 441	23 646 294	9 984 191	42,2

Úrad v 1. polroku 2021 čerpal **bežné výdavky** vo výške **9 459 059 eur**, čo predstavuje 44 % z rozpočtovanej úrovne. Oproti rovnakému obdobiu roku 2020 došlo k zvýšeniu predmetných výdavkov o 8,3 %, v objeme o 721 516 eur.

Mzdové výdavky boli v rozpočte schválené vo výške 8 842 050 eur. Skutočné čerpanie za 1. polrok 2021 bolo na úrovni 3 733 377 eur, čo predstavuje 42,2 % z rozpočtovaných mzdových výdavkov na rok 2021. Znížené čerpanie miezd súvisí s neobsadenými pracovnými pozíciami, keďže oproti rozpočtovanému počtu 430 zamestnancov úrad v 1. polroku 2021 evidoval prepočítaný priemerný evidenčný počet na úrovni 385,66.

Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní boli v rozpočte na rok 2021 predpokladané v objeme 3 245 760 eur, pričom skutočnosť za 1. polrok 2021 dosiahla v nadväznosti na čerpanie miezd 1 350 967 eur, t. j. 41,6 % z ročného rozpočtu.

Výdavky na tovary a služby boli na rok 2021 schválené vo výške 9 298 484 eur s predpokladaným rizikom v oblasti zdrojov na zabezpečenie výkonu prehliadok mŕtvych tiel. V 1. polroku 2021 bolo skutočné čerpanie výdavkov na tovary a služby na úrovni 4 220 441 eur, t. j. 45,4 % z rozpočtu. Predmetné výdavky medziročne vzrástli o 651 650 eur, čo predstavuje 18,3 % nárast, a to najmä v dôsledku zvýšených výdavkov na prehliadky mŕtvych tiel, prepravu mŕtvych tiel na pitvu, či ochranné osobné pracovné prostriedky v súvislosti s epidemickou situáciou na Slovensku.

V rámci sumárnej položky tovary a služby sú jednotlivé položky čerpané nasledovne:

Položka **cestovné náhrady** je čerpaná vo výške 1 755 eur, čo je iba 3,4 % z rozpočtovanej úrovne. Nižšie čerpanie bolo spôsobené epidemickou situáciou, a tým aj obmedzením pracovných stretnutí, a to aj na medzinárodnej úrovni vo vzťahu k činnosti úradu ako styčného orgánu a realizácii projektu EESSI.

V oblasti **energie, vody a komunikácií** sú výdavky na rovnakej úrovni ako v roku 2020. V energiách došlo v sledovanom období oproti roku 2020 k poklesu výdavkov o 18 609 eur z dôvodu úhrady služieb spojených s nájmom pre pobočku Bratislava a ústredie na 3. štvrtrok až v druhom polroku 2021. V rámci komunikačnej infraštruktúry došlo k medziročnému nárastu o 19 612 eur, najmä v dôsledku úhrady nového poplatku vo výške 18 011 eur za prevádzku a správu prístupového bodu SR za rok 2020 Sociálnej poisťovni v nadväznosti na medzirezortnú zmluvu týkajúcu sa projektu EESSI a činnosti úradu ako

styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ.

V položke **materiál** boli výdavky za sledované obdobie čerpané v hodnote 362 298 eur, čo predstavuje 63,7 % z rozpočtovaných prostriedkov. Oproti polroku 2020 bolo čerpanie vyššie o 171 341 eur. Zvýšené výdavky priamo súvisia s epidemickou situáciou na Slovensku, kedy došlo k zvýšenej potrebe, ako aj k nárastu cien za osobné ochranné pracovné prostriedky medziročne o 82 138 eur. Zároveň v dôsledku zvýšenej činnosti na SLaPA pracoviskách v 1. polroku 2021 sú zvýšené aj výdavky na špeciálny zdravotnícky materiál, lieky a chemikálie v podpoložke všeobecný materiál.

V položke **dopravné** je čerpanie 7 317 eur, a to na úrovni 14,9 % schváleného rozpočtu. Na nižšie čerpanie predmetných výdavkov rovnako vplýva epidemická situácia.

V položke **rutinná a štandardná údržba** vykazuje úrad čerpanie 220 972 eur s podielom 19,5 %. Vyššie čerpanie výdavkov oproti predchádzajúcemu roku zaznamenala podpoložka údržba prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení o 24 611 eur, najmä v dôsledku finančne náročnej údržby plynového chromatografu na SLaPA pracovisku v Košiciach. Nárast výdavkov na podpoložke údržba softvéru o 24 373 eur vyplýva z prvej štvrťročnej úhrady za servisný paušál k novému softvéru pre projekt EESSI.

Položka **nájomné** bola čerpaná vo výške 458 007 eur, čo je 32,1 % z rozpočtu pre rok 2021. Nízke čerpanie výdavkov vyplýva z posunutia úhrady štvrťročného nájmu a príslušných služieb za pobočku a ústredie v Bratislave vo výške 275 047 eur do 2. polroka 2021.

Položka **služby** je čerpaná vo výške 2 809 690 eur, čo predstavuje 58,4 % z ročného rozpočtu pri medziročnom náraste o 664 698 eur. Na medziročný nárast vplýva vyšší objem úhrad za výkon prehliadok mŕtvych tiel a prepravu mŕtvych tiel na pitvu v dôsledku vyššej úmrtnosti v prvom štvrťroku 2021 súvisiacej s epidemickou situáciou vo vzťahu k ochoreniu Covid-19.

Podpoložka zdravotníckym zariadeniam je k 30. júnu 2021 čerpaná na 69,7 % z rozpočtovanej úrovne prostriedkov, a to vo výške 1 878 404 eur. Úrad v schválenom rozpočte zabezpečil v rámci disponibilného objemu zdrojov, v nadväznosti na ministerstvom financií stanovený objem celkových výdavkov, pre podpoložku zdravotnícke zariadenia maximálny možný objem zdrojov, a to vo výške 2 696 533 eur. V nadväznosti na prijatie novely zákona č. 581/2004 Z. z., ktorou sa od 1. októbra 2021 ustanovuje zabezpečenie prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi na základe rozpisu úradu, úrad už počas leta 2021 priebežne prechádza na tento spôsob zabezpečenia výkonu prehliadok mŕtvych tiel. Uvedená zmena v nasledujúcich mesiacoch zníži mesačný objem čerpania výdavkov, v dôsledku poklesu ceny za výkon prehliadky mŕtveho tela mimo zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti oproti zmluvneným cenám s organizátormi o vyše 30 %. Ceny za výkon prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi podľa rozpisu sú regulované a jednoznačne stanovené v metodickom usmernení úradu č. 1/2018 k vykonávaniu prehliadky mŕtveho tela v znení neskorších noviel a vylučujú tak dodatočné náklady na činnosť organizátora prehliadok mŕtvych tiel a nekontrolovateľný nárast ponuky cien v procese verejného obstarávania. Na základe uvedenej skutočnosti je predpoklad čerpania výdavkov na podpoložke 637 034 zdravotníckym zariadeniam do konca roka 2021 vo výške 3,0 mil. eur.

Tabuľka č. 5: Tabuľka čerpania významných výdavkov na tovary a služby

(v eurách)

Názov položky	Výdavky k 30.6.2020	Skutočnosť 2020	Rozpočet 2021	Výdavky k 30.6.2021	Čerpanie rozpočtu %
Energie	135 872	303 403	450 000	117 263	26,1
Poštové služby	31 275	60 370	100 000	26 643	26,6
Komunikačná infraštruktúra	122 117	245 535	480 000	141 729	29,5
Telekomunikačné služby	44 808	91 123	150 000	48 862	32,6
Výpočtová technika	16 988	19 332	50 000	23 552	47,1
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	2 821	56 974	60 000	15 341	25,6
Všeobecný materiál	155 863	304 946	360 000	194 219	53,9
Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	33 104	226 489	30 000	115 242	384,1
Dopravné	9 556	27 085	49 000	7 317	14,9
Údržba budov	16 923	54 884	50 000	24 762	49,5
Údržba softvéru	127 338	264 141	986 451	151 710	15,4
Nájomné budov, objektov	639 873	1 278 611	1 380 000	435 916	31,6
Všeobecné služby	74 787	154 139	240 000	86 553	36,1
Špeciálne služby	207 633	544 691	550 000	457 329	83,2
Štúdie, expertízy, posudky	99 780	201 197	380 000	108 360	28,5
Stravovanie	80 908	167 770	260 000	87 711	33,7
Odmeny zamest. v mimoprac. pomere	91 269	183 653	250 000	91 718	36,7
Zdravotníckym zariadeniam	1 480 546	2 948 735	2 696 533	1 878 404	69,7

V oblasti **bežných transferov** boli v 1. polroku 2021 čerpané výdavky na nemocenské dávky vo výške 5 465 eur na úrovni 16,3 % z rozpočtovanej výšky.

V súlade so zákonom č. 264/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, úrad do 20. marca 2021 vrátil preplatok z preddavku na príspevok na činnosť úradu na rok 2021 zdravotnej poisťovni Union ZP, a. s., a to vo výške 148 809,16 eur na ekonomickej klasifikácii 641 003 ako transfer zdravotnej poisťovni.

Kapitálové výdavky boli za sledované obdobie roku 2021 čerpané na úrovni 356 455 eur. Z uvedeného objemu bol obstaraný server v hodnote 68 270 eur, záložný zdroj pre server v hodnote 5 701 eur, serverové licencie v hodnote 11 705 eur, realizácia webového sídla Národného kontaktného miesta v hodnote 5 904 eur, výpočtová technika v hodnote 3 839 eur a prístrojové vybavenie SLaPA pracovísk v objeme 231 852 eur. V júni boli uhradené aj zmeny v softvérovom diele EESSI v hodnote 29 184 eur.

V januári 2021 sa realizovala úhrada straty z kurzového rozdielu za rok 2020, vzniknutého z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ, a to prevodom finančných prostriedkov z bežného účtu úradu na účet styčného orgánu vo výške 168 678 eur. Úhrada bola realizovaná z podpoložky 819003 **iné výdavkové finančné operácie – kurzové rozdiely**, a to z vlastných zdrojov úradu. Oproti predpokladanému kurzovému rozdielu v schválenom rozpočte na rok 2021 vo výške 150 000 eur bola skutočnosť k 30. júnu 2021 o 12,5 % vyššia, a to v nadväznosti na vývoj výmenných kurzov referenčných mien počas roku 2020.

Vývoj výmenných kurzov aj v roku 2021 spôsobuje výraznú stratu z kurzových rozdielov, ktorá predstavuje k 30. júnu 2021 výšku až 545 047 eur. V nadväznosti na požiadavku vecného gestora dôjde v 2. polroku 2021 k vysporiadaniu tohto kurzového rozdielu k 30. júnu 2021. Z uvedeného dôvodu očakávaná skutočnosť na podpoložke 819003 ostatné výdavkové finančné operácie – kurzové rozdiely je k 31. decembru 2021 v celkovej výške až 713 725 eur.

3. Prebytok/schodok rozpočtu úradu

Úrad k 30. júnu 2021 vykázal prebytok hospodárenia v sume 32 593 354 eur. Celková bilancia úradu v metodike ESA 2010 k 30. júnu 2021 po vylúčení finančných operácií, ktoré predstavujú prostriedky z predchádzajúcich rokov a vysporiadanie kurzových rozdielov, je na úrovni -9 048 422 eur, a to v nadväznosti na skutočnosť, že úrad používa na svoju činnosť prostriedky z príspevku na činnosť od zdravotných poisťovní, ktoré boli uhradené v decembri 2020.

Čerpanie rozpočtu vo všetkých položkách economickej klasifikácie je uvedený vo Finančnom výkaze o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy (Fin. 1-12), ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR, a ktorý je súčasťou správy o hospodárení za 1. polrok 2021 (príloha č. 1).

IV. Náklady a výnosy

Okrem skutočnosti, že úrad v zmysle zákona č. 581/2004 Z. z. hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy, na základe čoho musí sledovať príjmy a výdavky podľa economickej a rozpočtovej klasifikácie, zároveň vedie účtovníctvo, prostredníctvom ktorého sleduje náklady a výnosy. Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a z pasív subjektu verejnej správy (Fin. 2-04) k 30. júnu 2021 je súčasťou správy o hospodárení za 1. polrok 2021 (príloha č. 2).

1. Náklady

Celkové náklady úradu za 1. polrok 2021 boli 9 874 538 eur, čo predstavuje oproti rovnakému obdobiu roka 2020 nárast o 7,9 %.

Z nákladov najvýznamnejšou položkou boli **mzdové náklady** v sume 3 619 173 eur, t. j. 36,7 % všetkých nákladov, u ktorých došlo k zníženiu podielu na celkových nákladoch o 2,4 % pri absolútnom medziročnom zvýšení mzdových nákladov o 48 068 eur.

V nadväznosti na mzdy sa úmerne čerpalo aj zákonné poistenie s 12,9 % podielom na celkových nákladoch a medziročným znížením podielu o 0,7 %.

Medziročný pokles **spotreby materiálu** o 84,9 % bol z dôvodu odúčtovania vytvorených rezerv na nerealizované úhrady za Microsoft licencie Ministerstvu financií SR za posledné 3 roky vo výške 229 566 eur, ktoré sa v súčasnosti po dohode s Ministerstvom investícií,

regionálneho rozvoja a informatizácie SR dostali do správy úradu. V dôsledku epidemickej situácie na Slovensku a zvýšenej činnosti SLaPA pracovísk došlo k nárastu spotreby liečiv na sumu 100 081 eur a oproti 1. polroku 2020 vznikli náklady aj na testy na Covid-19 vo výške 12 482 eur. Pokles nákladov na špeciálny zdravotnícky materiál o 38,5 % na sumu 63 520 eur vznikol v dôsledku zmeny účtovania jednorazových ochranných osobných pracovných prostriedkov v nadväznosti na usmernenie Ministerstva financií SR, ktoré už v 2. polroku 2020 boli účtované ako zákonné sociálne náklady. V predmetných nákladoch bola zaúčtovaná obmena výpočtovej a telekomunikačnej techniky spolu v sume 23 228 eur, ako aj obmena prístrojového vybavenia na SLaPA pracoviskách v hodnote 13 111 eur.

Náklady na **energie** boli v sledovanom období vyššie o 8 % oproti 1. polroku 2020, a to najmä v dôsledku výrazne nižšieho preplatku z preddavkov za energetické médiá vo vyúčtovaní za predchádzajúci rok.

Náklady na **opravy a údržbu** v 1. polroku 2021 vzrástli oproti rovnakému obdobiu minulého roku o 29,9 %. V rámci nákladov na opravy a údržbu výpočtovej techniky vo výške 18 263 eur boli v 1. polroku 2021 zaúčtované náklady na zabezpečenie servisu pre servery úradu na rok 2021. Náklady na opravy prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení sa medziročne zvýšili o 32,1 % na sumu 26 013 eur, najmä z dôvodu výmeny ventilátorov pre odsávanie z digestorov na SLaPA pracovisku Nitra, ako aj v dôsledku opravy chladiaceho zariadenia na SLaPA pracovisku Banská Bystrica. V predmetných nákladoch bol účtovaný aj servis chromatografov na SLaPA v Bratislave, v Banskej Bystrici a v Košiciach, ako aj servis ďalších prístrojov využívaných na SLaPA pracoviskách. Náklady na opravu a údržbu budov, priestorov a objektov boli k 30. júnu 2021 vo výške 13 604 eur s medziročným nárastom o 128,2 %, ktorý vznikol v dôsledku nákladnej opravy chladiaceho boxu na SLaPA pracovisku Banská Bystrica. V rámci týchto nákladov bolo realizované aj čistenie rozvodov kanalizácie, výmena kalového čerpadla, ako aj ďalšie údržbárske práce.

V rámci **nákladov na ostatné služby** sú najväčšie náklady za **nájomné** vo výške 667 768 eur, ktoré medziročne vzrástli z dôvodu medziročného zmluvného zohľadnenia indexu spotrebiteľských cien vyhláseného Štatistickým úradom SR. Náklady na **prepravu mŕtvych tiel na pitvu** medziročne vzrástli o 83 070 eur, t. j. o 58 % na sumu 226 219 eur, z dôvodu nárastu počtu prepráv v dôsledku epidemickej situácie súvisiacej s ochorením Covid-19, ako aj vplyvom priebežného nárastu cien v jednotlivých regiónoch. V roku 2021 vznikli nové pravidelné náklady na **údržbu** novovytvoreného **softvéru** EESSI pre medzištátnu výmenu dát, ktorý bol odovzdaný do používania 30. novembra 2020. Za prvé dva mesiace roku 2021 boli predmetné náklady na úrovni 35 940 eur. Náklady na **právne služby** predstavovali v 1. polroku 2021 objem 22 800 eur. Nárast zaznamenali aj náklady na upratovanie, v nadväznosti na uzatvorenie novej zmluvy s vyššími požiadavkami. V nákladoch na ostatné služby sú zahrnuté aj náklady na **konzultačnú činnosť** vo vzťahu k výkonu dohľadov nad zdravotnou starostlivosťou v celkovej výške 105 690 eur, náklady na **údržbu softvérov** na úrovni 129 935 eur, či náklady na internetové pripojenie vo výške 123 258 eur.

Iné ostatné náklady medziročne vzrástli o 23,1 %. Na iných ostatných nákladoch sa najviac podieľali náklady na **prehliadky mŕtvych tiel** v objeme 93,9 %, pričom ich medziročný nárast predstavuje 25,4 %, t. j. o 358 427 eur na výšku 1 769 216 eur.

Náklady na **odpisy** medziročne klesli o 29,6 % z dôvodu ukončenia odpisového obdobia pre nehmotný majetok úradu v oblasti DRG a minimálneho rozšírenia softvéru informačného systému úradu. Odpisy samostatných hnutelných vecí vzrástli z dôvodu prírastku hmotného majetku v 1. polroku 2021 a zaradenia hmotného majetku pre program EESSI. Odpisy stavieb, kde sú zúčtované odpisy vlastnej budovy a technologického vybavenia SLaPA pracoviska v Košiciach sú na rovnakej úrovni.

V **ostatných nákladoch** úrad vykazuje **kurzovú stratu** vzniknutú z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ. V nadväznosti na medziročný vývoj výmenných kurzov referenčných mien došlo v 1. polroku 2021 k nárastu kurzovej straty oproti 1. polroku 2020 o 111,2 % na celkovú hodnotu 554 279 eur. V rámci zákonných sociálnych nákladov úrad eviduje k 30. júnu 2021 aj náklady na **osobné ochranné pracovné prostriedky** vo výške 105 334 eur, ako aj náklady na testy na Covid-19 použité pre zamestnancov úradu vo výške 15 249 eur.

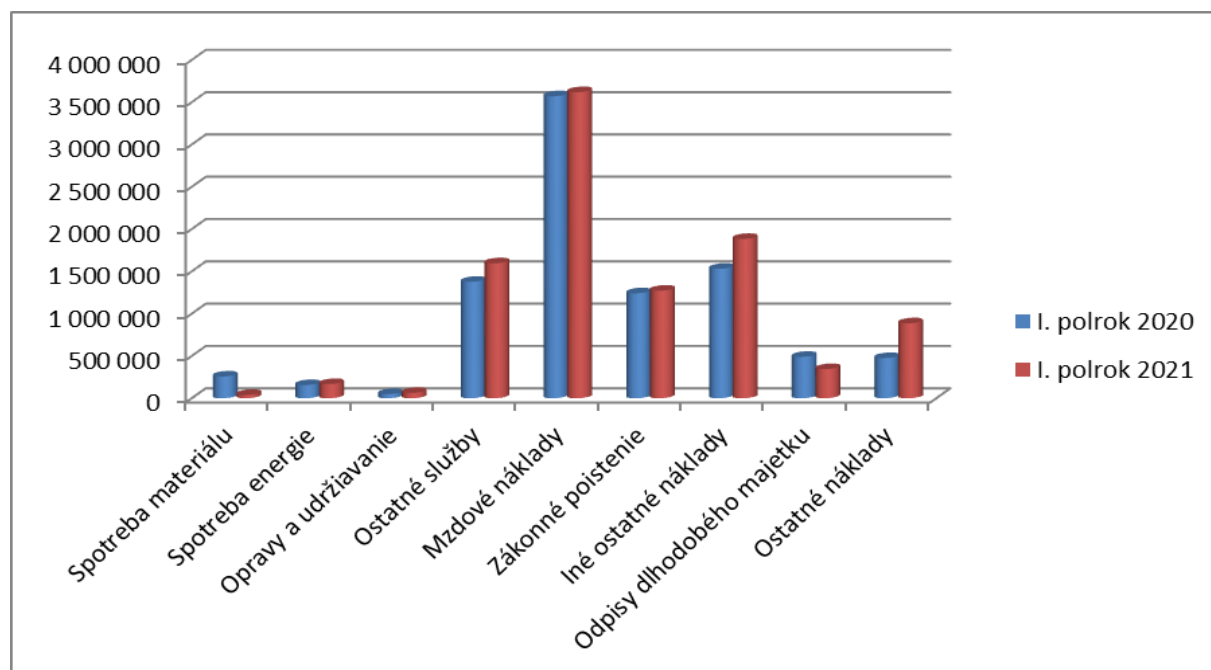
Tabuľka č. 6: Podiel jednotlivých druhov nákladov na celkových nákladoch

(v eurách)

Náklad	Náklady k 30.6.2020	Podiel z celkových nákladov %	Náklady k 30.6.2021	Podiel z celkových nákladov %
Spotreba materiálu	257 696	2,8	38 815	0,4
Spotreba energie	156 389	1,7	168 967	1,7
Opravy a udržiavanie	49 810	0,5	64 716	0,7
Ostatné služby	1 376 743	15,0	1 595 911	16,2
Mzdové náklady	3 571 104	39,0	3 619 173	36,7
Zákonné poistenie	1 241 493	13,6	1 271 761	12,9
Iné ostatné náklady	1 530 574	16,7	1 883 817	19,1
Odpisy dlhodobého majetku	490 345	5,4	345 246	3,5
Ostatné náklady	475 351	5,2	886 131	9,0
Náklady spolu	9 149 505	100,00	9 874 538	100,00

Graf č. 1: Porovnanie čerpania nákladov 1. polrok 2020 a 1. polrok 2021

(v eurách)

Z porovnania medziročného vývoja nákladov uvedených v predchádzajúcej tabuľke a vo vývojovom grafe možno konštatovať, že štandardné prevádzkové náklady sú stabilizované.

2. Výnosy

Výnosy úradu za 1. polrok 2021 boli vo výške **23 015 956 eur** pri medziročnom náraste 8,8 %. Rozhodujúcim výnosom je **príspevok zdravotných poisťovní** na činnosť úradu na rok 2021 v sume **22 481 328 eur**. Preddavok na príspevok na rok 2021 vo výške 22 164 561 eur bol v súlade so zákonom č. 264/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony príjmom v roku 2020, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2021 bol preúčtovaný do výnosov. Vyúčtovanie preddavku bolo v nadväznosti na rozhodnutie o ročnom prerozdeľovaní poisťného za kalendárny rok 2019 v marci 2021 vo výške 316 767 eur.

Ďalšími výnosmi 1. polroka 2021 boli **tržby z predaja služieb** hlavne SLaPA pracovník za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel v sume **513 498 eur**, ktoré zaznamenali nárast o 45,3 %. V sledovanom období mal úrad **výnosy z úrokov 2 171 eur** a **iné ostatné výnosy**, najmä za administratívne úkony, vo výške **136 eur**, ktoré sú medziročne na úrovni, ktorá podstatne neovplyvňuje vykazované výnosy. V zmysle uplatnenej zmluvnej pokuty v rámci dodávateľských vzťahov bol v 1. polroku 2021 zaúčtovaný aj výnos zo **zmluvných pokút a penále** vo výške **200 eur**.

V rámci výnosov má úrad zúčtované dotácie na prevádzku vo výške 9 390 eur, ktoré obsahujú vyúčtovanie záväzkov voči štátnemu rozpočtu v pomere odpisov na dlhodobý nehmotný majetok na projekt EESSI.

Za 1. polrok 2021 úrad zúčtoval do výnosov priebežne vykázané **kurzové zisky** z operácií styčného orgánu vo výške 9 233 eur. Úrad za sledované obdobie roku 2021 zúčtoval z kurzových rozdielov zo styčného orgánu per saldo kurzovú stratu v hodnote 545 047 eur, pričom za rovnaké obdobie roku 2020 to bolo vo výške 29 635 eur.

V. Majetok

Obstarávacía hodnota dlhodobého majetku úradu evidovaného v účtovníctve k 30. júnu 2021 bola 17 313 592 eur. Sumár dlhodobého majetku a porovnanie so stavom k 30. júnu 2020 obsahuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 7: Majetok úradu

(v eurách)

Majetok	k 30.6.2020	k 30.6.2021
Dlhodobý majetok celkom*	18 983 114	17 313 592
- nehmotný	6 333 407	4 160 176
- softvér	6 141 637	3 469 492
- obstaranie dlhodobého nehmot. majetku	191 770	690 684
- hmotný celkom	12 649 707	13 153 416
- pozemky	274 786	274 786
- stroje, prístroje	6 072 187	6 441 736
- stavby	5 912 965	5 912 965
- dopravné prostriedky	375 224	375 224

- ostatný hmotný majetok	14 544	14 544
- obstaranie dlhodobého hmot. majetku	0	134 160

* Dlhodobý majetok celkom v brutto hodnote

Čerpanie kapitálových výdavkov v druhom polroku 2020 a v 1. polroku 2021 sa prejavili na zvýšení obstarávacej hodnoty dlhodobého hmotného majetku úradu. V položke dlhodobého majetku 17 313 592 eur je zahrnutá čiastka obstarania dlhodobého nehmotného majetku vo výške 690 684 eur a obstarania dlhodobého hmotného majetku 134 160 eur.

Nehmotný majetok sa v sledovanom období menil o nakúpený a ešte nezaradený softvér pre projekt EESSI. Hodnota softvéru sa medziročne znížila o hodnotu odovzdaného softvéru DRG Ministerstvu zdravotníctva SR.

V rámci hmotného majetku úrad zabezpečil výpočtovú techniku pre projekt EESSI.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

VI. Financie

Finančné prostriedky vedie úrad v zmysle § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice bol úrad zaradený ako klient B.

1. Pokladnice

Úrad má otvorenú hotovostnú pokladňu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Celkový zostatok hotovosti a cenín vo všetkých pokladniciach k 30. júnu 2021 bol 2 866 eur. Ústredie úradu nemá v sledovanom období otvorené valutové pokladne s aktívnym zostatkom.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) až h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov. V 1. polroku 2021 bolo prostredníctvom pokladníc úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle citovaného zákona 5 654 eur, čo predstavuje 0,026 % z rozpočtu bežných výdavkov na rok 2021.

2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, boli evidované k 30. júnu 2021 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 8: Bankové účty

(v eurách)

Typ účtu	suma
bežný účet	202 961
účet na poplatky	32 376 527
zúčtovací účet, styčný orgán	7 951 004

účet pre sociálny fond	11 221
účet pokút	16 218
depozitný účet	438 956

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia a pobočiek. Na týchto účtoch bol celkový stav k 30. júnu 2021 vo výške 12 090 eur.

Celkový zostatok na finančných účtoch úradu k 30. júnu 2021 bol vo výške 41 008 977 eur.

VII. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 30. júnu 2021 dosiahli výšku 83 454 281 eur. V rovnakom období roku 2020 boli celkové záväzky na úrovni 86 553 558 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu v sume 79 769 888 eur, pričom v 1. polroku 2020 boli vo výške 83 672 184 eur. Medziročný pokles celkových záväzkov styčného orgánu predstavuje 3 902 296 eur, z čoho voči zahraničným partnerom došlo k zvýšeniu o 1 296 272 eur a voči zdravotným poisťovniam k poklesu o 5 198 567 eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 30. júnu 2021 sumu 623 163 eur. Oproti 1. polroku 2020, kedy boli predmetné záväzky v hodnote 380 905 eur, sú záväzky vyššie z dôvodu posunutia úhrady viacerých faktúr za výkon prehliadok mŕtvych tiel a posunutia úhrady štvrtročného nájmu a príslušných služieb za pobočku a ústredie v Bratislave do 2. polroku 2021.

Úrad k 30. júnu 2021 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 1 397 291 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v 1. polroku uhradili pokuty vo výške 88 594 eur, čo je o 14 029 eur viac ako za rovnaké obdobie minulého roku.

Tabuľka č. 9: Závazky úradu

(v eurách)

Druh záväzku	k 30.6.2020	k 31.12.2020	k 30.6.2021
Z obchodného styku	84 085 110	91 144 080	80 687 272
<i>dodávateľa</i>	380 905	778 373	623 163
<i>depozit</i>	28 955	60 955	289 987
<i>z čin. styčného orgánu</i>	83 672 184	90 131 980	79 769 888
<i>ostatné</i>	3 066	172 772	4 233
Voči zamestnancom	458 217	503 116	648 009
Voči inštit. soc. poistenia	306 478	340 419	435 566
Daňové záväzky	80 614	91 876	125 802
Voči štátnemu rozpočtu	1 465 999	1 423 007	1 397 291
Sociálny fond	8 171	12 327	11 221
Ostatné dlhodobé záväzky	148 969	148 969	148 969
Ostatné záväzky	0	17 786	151
Záväzky celkom	86 553 558	93 681 580	83 454 281

Celkové brutto pohľadávky k 30. júnu 2021 úrad vykazuje vo výške 72 804 590 eur, pričom v rovnakom období roku 2020 boli na úrovni 82 644 947 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu vo výške 71 273 838 eur, kde oproti polroku 2020 došlo k medziročnému zníženiu stavu o 9 799 714 eur, z toho voči zahraničným partnerom k zníženiu o 8 985 853 eur a voči zdravotným poisťovniam k zníženiu o 813 861 eur, z dôvodu poklesu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne uplatňovaná voči zdravotným poisťovniam a zahraničným partnerom.

Pohľadávky z obchodného styku za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia vrátane poskytnutej zálohy colnému úradu súvisiacej s prepravou liehu v roku 2021 sú k 30. júnu 2021 vo výške 148 347 eur. Oproti 1. polroku 2020 došlo k medziročnému nárastu pohľadávok z obchodného styku o 29 842 eur.

Tabuľka č. 10: Pohľadávky úradu

(v eurách)

Pohľadávka	k 30.06.2020	k 31.12.2020	k 30.06.2021
Z obchodného styku	118 505	124 730	148 347
Z činnosti styčného orgánu	81 073 552	80 870 815	71 273 838
Ostatné	1 407	172 772	1 332
Za udelené pokuty	1 451 483	1 399 961	1 381 073
Pohľadávky celkom	82 644 947	82 568 278	72 804 590

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči zdravotným poisťovniam, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 11: Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

	k 30.06.2020	k 31.12.2020	k 30.06.2021
Záväzky voči:			
štátom EÚ	31 757 387	34 722 748	33 053 659
ZP v SR	51 914 797	55 409 232	46 716 230
Záväzky styčný orgán	83 672 184	90 131 980	79 769 888
Pohľadávky voči:			
štátom EÚ	50 893 480	50 832 334	41 907 627
ZP v SR	30 180 072	30 038 481	29 366 211
Pohľadávky styčný orgán	81 073 552	80 870 815	71 273 838

Predpis nových pohľadávok zdravotných poisťovní voči úradu za 1. polrok 2021 dosiahol hodnotu 20 527 tis. eur, čo predstavuje pokles na 62,3 % úrovne daného obdobia v uplynulom roku. Bol zaznamenaný i pokles počtu individuálnych pohľadávok o cca polovicu, a to na výšku 55,9 % úrovne minulého roka. Priemerná hodnota individuálnej pohľadávky predstavovala v sledovanom období 162,74 eur. Objem 99,98 % nových pohľadávok Slovenskej republiky tvorili pohľadávky týkajúce sa refundácií na základe skutočných výdavkov. Vyššie uvedené predpísané pohľadávky zostávajú súčasťou úhrnu pohľadávok k 30. júnu 2021. Na uvedený stav nepriaznivo vplyva epidemická situácia vo vzťahu k ochoreniu Covid-19, ako aj platné právne rámce podľa európskej legislatívy, vrátane lehoty splatnosti v rozsahu 18 mesiacov.

V oblasti záväzkov došlo v 1. polroku 2021 k nárastu predpisu záväzkov medziročne o 4,1 % a súčasne k poklesu počtu individuálnych faktúr na úroveň 79,5 % objemu minulého roka. Celková výška predpisu záväzkov dosiahla sumu 21 804 tis. eur. Priemerná hodnota individuálneho záväzku predstavovala 746,32 eur. Z hľadiska štruktúry tvorili väčšinou objem záväzky na základe skutočných výdavkov a len 0,14 % objemu predstavovali záväzky na základe pevne stanovených súm. K 30. júnu 2021 bolo z uvedenej predpísanej hodnoty uhradených 18,6 %, pričom zvyšok bol súčasťou zostatku záväzkov k 30. júnu 2021. Z uhradených záväzkov predstavovala podstatnú časť úhrada nákladov v Českej republike.

VIII. Záver

Na hospodárení úradu sa za 1. polrok 2021 prejavil najmä dopad epidemickej situácie na Slovensku súvisiacej s ochorením Covid-19, ktorý spôsobil výrazný nárast výdavkov, ako aj nákladov, na prepravu mŕtvych tiel na pitvy, či prehliadky mŕtvych tiel v súvislosti s vyššou úmrtnosťou najmä v 1. štvrtroku 2021. Výrazný nárast výdavkov a nákladov pokračuje od minulého roku aj v oblasti zabezpečenia ochranných osobných pracovných prostriedkov v dôsledku zvýšenej potreby ochrany zamestnancov na SLaPA pracoviskách, ako aj v dôsledku nárastu ich cien na trhu oproti predchádzajúcim obdobiam.

Úrad v sledovanom období zabezpečoval výkon prehliadok mŕtvych tiel v súlade so zákonnými podmienkami. Prehliadky mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti boli v 1. polroku 2021 realizované prostredníctvom organizátorov prehliadok v nadväznosti na uzatvorené zmluvy platné najmä do polovice roka 2021. Nakoľko objem rozpočtovaných prostriedkov na predmetný účel zohľadňoval možnosti stanovené navrhovanou výškou celkových výdavkov od Ministerstva financií SR, už pri zostavovaní rozpočtu na rok 2021 bol predpoklad vyššej potreby zdrojov, ktorý sa zvýraznil výrazným zvýšením počtov výkonov v 1. štvrtroku 2021. K 30. júnu 2021 predstavovali výdavky na prehliadky mŕtvych tiel objem 1 854 823 eur, t. j. 69,7 % z rozpočtovanej úrovne. V druhom polroku 2021 bude dozornej rade úradu predložený návrh na doplnenie finančných zdrojov na predmetný účel. V nadväznosti na prijatie novely zákona č. 581/2004 Z. z., ktorou sa od 1. októbra 2021 ustanovuje zabezpečenie prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi na základe rozpisu úradu, je predpoklad čerpania predmetných výdavkov na úrovni 3,0 mil. eur. Ceny za výkon prehliadok mŕtvych tiel prehliadajúcimi lekármi podľa rozpisu sú regulované a jednoznačne stanovené v metodickom usmernení úradu k vykonávaniu prehliadky mŕtveho tela a vylučujú tak dodatočné náklady na činnosť organizátora prehliadok mŕtvych tiel a nekontrolovateľný nárast ponuky cien v procese verejného obstarávania. Výrazný pokles ceny za výkon prehliadky mŕtveho tela oproti zazmluvneným cenám s organizátormi predstavuje vyše 30 %. Nakoľko od júla 2021 jednotlivé samosprávne kraje postupne prechádzajú na výkon prehliadok prehliadajúcimi lekármi na základe rozpisu úradu dôjde od augusta k postupnému znižovaniu mesačných úhrad za výkon prehliadok mŕtvych tiel.

Okrem údržby prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, ktorá je ovplyvnená finančne náročnejšou údržbou plynových chromatografov na SLaPA pracoviskách, ostatné oblasti v hospodárení úradu sú vyrovnané bez väčších odchýlok od podielu rozpočtu za sledované obdobie.

Do konca roka 2021 sa plánuje ešte realizovať dovybavenie SLaPA pracovísk špeciálnymi prístrojmi, modernizácia časti informačných systémov úradu vrátane zabezpečenia zákonných podmienok pre kybernetickú bezpečnosť, ako aj realizácia dvoch projektov financovaných prostriedkami EÚ prostredníctvom Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, a to ePrehliadky a Projekt Manažment údajov ÚDZS – CRP, RZP, RPZS, RÚ. Realizácia niektorých úloh, najmä v oblasti informatiky, môže byť v dôsledku predĺženia procesu verejného obstarávania presunutá aj do nasledujúceho roka.